

## Výsledky hospodaření v roce 2008

NÁKLADY [v tis.Kč]	
Materiál	453
Služby	2 406
z toho: rekonstrukce budovy	1 580
z toho: energie	246
z toho: cestovné	77
z toho: ostatní služby	503
Osobní náklady	1 130
z toho: pojistné	171
Ostatní náklady (poplatky, daně, pojištění aj.)	125
z toho: odpisy	25
Poskytnuté příspěvky (přerozdělené dotace)	2 625
<b>CELKEM</b>	<b>6 739</b>
VÝNOSY [v tis.Kč]	
Tržby za vlastní výkony a zboží	442
Ostatní výnosy (převody projektů, úroky aj.)	127
Členské příspěvky	81
Dary	17
Dotace, granty, nadační příspěvky	5 806
<b>CELKEM</b>	<b>6 473</b>

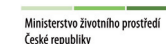
V roce 2008 došlo k opětovnému navýšení nákladů i výnosů, zejména z důvodů investičních dotací na rekonstrukci objektů. Vyšší byly i dotace na programy, tedy přerozdělilo se i více prostředků základním článkům. Účetně skončilo hospodaření ztrátou ve výši cca 266 tis. Kč, způsobenou především přechodem na jiný způsob účtování energií a rovněž některými opravnými operacemi z předchozích období.



## Poděkování

### Dárcům, donátorům a sponzorům

Pavel Badač, EEA Grants Iceland, Lichtenstein Norway a EEA Grants Norway prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti, Ecobat, s.r.o., Evropský sociální fond a Ministerstvo životního prostředí ČR, Petr Jehlička, Hlavní město Praha, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Nadace Arbor vitae, Nadace Partnerství a Skanska, Nadace Veronica, Statutární město Brno.



### Spolupracujícím subjektům

Arnika, Bacrie, o.s., SVČ Bystrouška Brno, sdružení Calla, České dráhy a.s., Česká rada dětí a mládeže, Česká unie Karikaturistů, CEV Důbrava Hodonín, Ekologický Institut Veronica, Ekocentrum Paleta Oucmanice, Hnutí DUHA, Nesehnutí, Jihomoravská rada dětí a mládeže, Konopa, Klub kultury Uherské Hradiště, festival Kutnohorské stříbření, Lipka - školské zařízení pro environmentální vzdělávání, festival Mohelnický dostavník, festival OAMF Trutnov, festival Prázdniny v Telči, Rezekvítek, Slovenské hradiště v Mikulčicích, Sluňákov, Společnost pro Fair Trade a rozvojové vzdělávání, SSEV Pavučina, město Telč, státní zámek Telč, Zelený kruh.

### Za podporu, pomoc, spolupráci

Zuzana Brzobohatá, Zdeněk Chocholáček, Petr Jarušek, Filip Kalčík, Tomáš Kočko, Adéla Kolaříková, Věra a Rostislav Konůpkovi, Zuzana Kročáková, Petr Kubala, Martin Mareček, David Maršálek, Michal Medek, Miroslav Míkovec, Pavel Aligátor Nenkovský, Bohumil Norek, František Novotný, Martin Perlík, Michal Polanský, Pavel Pracný, Tomáš Protivínský, Jan Půpán, Jakub Sladkovský, Iva Skoumalová, Kristina Straková, Eva Svodová, Miroslava Sutnarová, Jan Štefková, Zuzana Vařeková, Jan Zeman, Milan Zink. ZČ HB Klub přátel Lukova, Modrý kámen, Orchis, Rozruch, SUP a Brdo Vlčani za realizaci celobrontosauřích akcí a organizátorských kurzů.

## Poděkování za práci v Hnutí Brontosaurus

### Pracovníkům a spolupracovníkům kanceláře Hnutí Brontosaurus:

Dalimil Toman (vedoucí kanceláře), Katarína Potfajová (fundraising), Martin Koudelka (finanční ředitel), Hana Bártoová a Eva Štefková (Prázdniny s Brontosauřem), Tomáš Blaha a Magdalena Rutarová (dobrovolnické centrum), Ctibor Brančík (Brdo), Veronika Fišerová a Monika Hornová (Ekostan), Petr Jarušek a Adéla Kulštrunková, Lenka Moutelíková a Hana Syrová (Akce příroda), Ivana Cenková (Vzdělávání), Zdenka Solaříková (Akce památky a vedoucí pobočky Praha), Barbora Šlapáková (redakce webu), Anna Hežová (administrativa).

### Členům Rady Hnutí Brontosaurus:

Tomáš Hradil (předseda), Zdenka Solaříková (místopředsedkyně), Zuzana Brzobohatá, Pavel Černý, Robert Káldy, Adéla Kulštrunková, Miroslav Míkovec, Martin Perlík, Tomáš Sedláček.

### Členům Kontrolní a revizní komise:

Jan Šipr (předseda), Petr Stoklasa, Jarmila Svobodová.

**A hlavně všem základním článkům a klubům, jejich organizátorům i členům, dobrovolníkům, účastníkům našich akcí, ...**

## Mozaika roku 2008

- V roce 2008 odpracovali dobrovolníci na našich akcích přes 47 000 hodin přímé práce pro přírodu a památky. Další tisíce hodin dobrovolnické práce věnovali brontosauři vedení dětských oddílů, organizování akcí, realizaci soutěží a projektů.
- Díky podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsme pro činnost s dětmi a mládeží zprovoznili horskou chatu Smrčnik a zrekonstruovali chatu Švýcárnu v Moravském krasu. Provoz zahájila chata Kristina v Bílých Karpatech.
- Zbrusu nové webové stránky spustili naše programy Akce památky a Vzdělávání.
- Výtvarná a literární soutěž Máme rádi přírodu trhla rekord v počtu doručených prací. Přišlo jich 2 500.
- Pod hlavičkou Brontosaura působilo 32 základních článků a 2 kluby. Z toho tři základní články vznikly nové: Kolovrátek, Peregrini mundi a Salamandr. 9 základních článků a klubů se věnovalo práci s dětmi (Brontosauři dětské oddíly).
- Hnutí Brontosaurus registrovalo celkem 1031 členů. Z toho bylo dětí a mládeže do 18 let 368 a mládeže do 26-ti let 355.
- Nejlepšími členy Brontosauřích dětských oddílů byli vyhlášeni Leona Helešicová (Brdo Sběženky) a Broněk Skuda (Brdo Vlčí stopa).
- Celkem 54 letními tábory prošlo na 1 355 dětí a mladých lidí.

## O Hnutí Brontosaurus

Hnutí Brontosaurus je občanské sdružení - nestátní nezisková organizace zaměřující se na výchovu k trvale udržitelnému způsobu života a k odklonu od konzumní společnosti. Cílem působení Hnutí Brontosaurus je především rozvoj osobnosti mladých lidí ve vztahu k životnímu prostředí a přírodě. Hnutí Brontosaurus jim tímto už třicet čtyři let otevírá cestu za poznáním našeho přírodního a kulturního dědictví a především je vede k jeho aktivní ochraně.

Hnutí Brontosaurus je členem České rady dětí a mládeže, Jihomoravské rady dětí a mládeže, Youth and Environment Europe a Zeleného kruhu.

**Snažíme se, aby po našich akcích nezbyla jen spousta fotek a zážitků, ale i opravené hrady, zdravé stromy, louky, čisté studánky, a pocit, že je na světě zase o malý kousek lépe.**

### Zapojte se i Vy!

Můžete přijet jako účastník na naše akce, stát se členem (volné členství registrované na ústředí HB nebo členství v jednotlivých základních člancích), pomáhat jako dobrovolník na našich dobrovolnických a regionálních centrech nebo přímo založit vlastní brontosauři klub či základní článek.

## Adoptujte Brontosaura

Líbí se Vám myšlenka akcí, kde mladí lidé zdarma pracují pro naši přírodu a památky či se učí chránit naše životní prostředí? Chtěli by jste aktivity Hnutí Brontosaurus podpořit? Máte možnost:

Podpořte projekt Adoptujte Brontosaura! Staňte se drobným dárcem Hnutí Brontosaurus. **Ani dobrovolnická práce není zadarmo. Ale podpořit ji stojí ZA TO!** Více se dovíte na webu [adopce.brontosaurus.cz](http://adopce.brontosaurus.cz), kde můžete vyplnit i dárcovskou návratku.

## Kontakty

**Kancelář Hnutí Brontosaurus:** Hvězdová 10, Brno, 602 00, tel. 544 215 585, mobil: 777 280 496, e-mail: [hnuti@brontosaurus.cz](mailto:hnuti@brontosaurus.cz), IČ: 00408428, číslo účtu: 1142450001/5500  
**Pobočka Praha:** Senovážná 8, Praha 1, 110 00, tel.774 976 407, e-mail: [paha@brontosaurus.cz](mailto:paha@brontosaurus.cz), web: [praha.brontosaurus.cz](http://praha.brontosaurus.cz)  
**Regionální centrum HB Jeseníky:** [jeseniky@brontosaurus.cz](mailto:jeseniky@brontosaurus.cz), tel. 584 401 722  
**Regionální centrum HB Podluží:** [podluzi@brontosaurus.cz](mailto:podluzi@brontosaurus.cz), tel. 605 763 112  
**Brdocentrum:** email: [sekce.brdo@seznam.cz](mailto:sekce.brdo@seznam.cz), web: [brdo.brontosaurus.cz](http://brdo.brontosaurus.cz)



# Výroční zpráva Hnutí Brontosaurus 2008



Hnutí  
**Brontosaurus**

[www.brontosaurus.cz](http://www.brontosaurus.cz)



## Brontosaurus loni i dnes

Už několikrát rok přemýšlíme, jak ve výroční zprávě výstižně zachytit to důležité z naší činnosti. Trošku marně.

To nejpodstatnější totiž poznáte jen při pořádání či návštěvě jakékoliv brontosauří akce. Je to setkání s mladými lidmi, kteří mají zájem o svět kolem sebe, s mladými, kteří zdaleka nerezignovali na své ideály ani na osobní angažovanost a kteří jsou nejen aktivní a tvořiví, ale také přemýšliví a zdravě kritičtí.

Je to také těžko popsatelná atmosféra akcí, která vzniká nejen díky podnětnému kolektivu či prostředí, ale především také díky dobrému pocitu z odvedené dobrovolnické práce. Z pocitu, že každý má tu moc něco užitečného vykonat, něco změnit a může se z toho oprávněně radovat.

Právě to je nejsilnější na činnosti Hnutí Brontosaurus. A dodejme: nejen na činnosti brontosauří, ale v různých podobách i činnosti mnoha dalších organizací.

Ve výroční zprávě nám však nezbyvá než rekapitulovat fakta. Věřím však, že jsou důležitá. Ani naše organizace se neobejde bez kvalitního zázemí, bez realizace každodenních úkolů, ale ani bez vytváření nových vizí. To jak na úrovni brontosauřího ústředí, tak našich základních článků.

A tak výroční zpráva hovoří právě o vzniku nových základních článků, o nových webových stránkách, nových projektech, rekonstrukci terénních základů, dobrovolnických hodinách, ...

**Mgr. Dalimil Toman**  
Vedoucí kanceláře Hnutí Brontosaurus



## K výroční zprávě roku 2008

Tato výroční zpráva stručně informuje o široké škále brontosauřích aktivit v roce 2008. Seznamuje čtenáře se třemi základními pilíři naší činnosti: dobrovolnickou prací, vzděláváním a osvětou a prožitkovou výchovou. Tyto prvky se harmonicky společně prolínají celou naší činností a vedou mladé lidi za ochranou a poznáním našeho přírodního a kulturního dědictví. Pro přehlednost je dělíme do kapitol a prezentujeme na jednotlivých nosných programech.

## Činnost Hnutí Brontosaurus

### DOBROVOLNICTVÍ PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY

Akce s dobrovolnickou prací jsou vlajkovou lodí Hnutí Brontosaurus. Programy Akce příroda, Akce památky a Prázdniny s Brontosauřem zastřešují víkendové a prázdninové akce zahrnující jak dobrovolnictví, tak vzdělávání a prožitkový program. Vedle nich pořádáme i čistě pracovní akce.

#### Program Akce příroda

V roce 2008 bylo základem programu 46 víkendových akcí (19 z nich s péčí o stromy). Program rozvíjel spolupráci s lokalitami (především pro výsadbu zeleně). Začaly přednášky na středních školách, vydali jsme brožury pro organizátory i pro prvoúčastníky akcí, na rozvoji programu se podílela početná skupina dobrovolníků.

#### Program Akce památky

Program garantoval v roce 2008 celkem 29 dobrovolnických víkendových akcí na památkách. Zahájen byl projekt APamTour zahrnující osvětové zážitkové akce se zaměřením na Pravěk a Staré pověsti české.

- Víkendovkami Akce příroda prošlo 614 lidí. Pracovali v osmi chráněných územích a na pěti ekofarmách a ekocentrech, na dalších deseti lokalitách vysazovali stromy, udržovali louky, apod. O Akci příroda vznikl krátký film.
- Na víkendovkách Akce památky odpracovalo 450 dobrovolníků 2 800 hodin dobrovolnické práce pro naše kulturní dědictví.

#### Víkendovky

Naše základní články pořádaly vedle víkendovek zahrnutých pod zmíněné programy dále 74 víkendových akcí, mnohdy čistě pracovních.

#### Program Prázdniny s Brontosauřem

V rámci Prázdnin s Brontosauřem pomáhali lidé s údržbou památek v krajině, kosili louky, budovali naučné stezky, obnovovali původní lesy, apod. Organizátoři účastníkům nabídli také prožitkové aktivity a vzdělávání. V roce 2008 pracovalo 781 dobrovolníků na 33 letních táborech.

### Dobrovolnická centra

Dlouhodobě působili dobrovolníci na dobrovolnických centrech v Praze a Brně. V tzv. akčních skupinách programů pracovali na rozvoji programů, vyhledávání potřebných lokalit, propagaci, apod.

- Na táborech jsme pokosili 34 ha chráněných luk, pracovali na cca 10 km naučných stezek, věnovali jsme přes osm tisíc hodin práce památkám, opravovali jsme prameny, čistili chráněná území, ...
- Dobrovolníci se podíleli na dlouhodobých projektech jako je např. Cesta ke kořenům, kde mladí lidé příkladem vlastní práce pomáhají obnovit vztah lidí k Jesenicku.
- Dobrovolníci pomáhali také v indickém Ladaku při obnově klášterů a věnovali se místním dětem.

### ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA

Je zastoupena na většině našich akcí. Zvláště se na volnočasovou environmentální výchovu dětí zaměřují Brontosauří dětské oddíly, školám pak slouží výukové programy center ekologické výchovy.

Na osvětlu veřejnosti se zaměřuje Ekostan. Provozujeme dobrovolnickou ekoporadnu. Environmentální témata šíříme prostřednictvím soutěží.

#### Program Brontosauří dětské oddíly

Zastřešuje environmentální aktivity dětských oddílů. I v roce 2008 šlo hlavně o soutěž Duhové střípky, které se zúčastnilo 11 dětských kolektivů a cca 90 dětí. Pořádali jsme Setkání Brontosauřích dětských oddílů s účastí 100 brďáků a hojnou návštěvou veřejnosti a seminář o využití ekohy v oddílové praxi.

#### Program Ekostan – ekoporadna na cestách

Proběhlo dvacet šest Ekostanů na festivalech, Dnech Země či veletrzích po celé České republice. Ty informovaly o činnosti Brontosaura a problematice životního prostředí a nabízely výstavy, soutěže i ekohy. Konalo se školení dobrovolníků pro Ekostany.

#### Dobrovolnická ekoporadna a dobrovolnická centra

Ekoporadna zodpovídala environmentální dotazy a otázky na možnosti dobrovolnického zapojení a nabízela služby knihovny. Dobrovolnická centra realizovala osvětové přednášky. V Praze byl zahájen cyklus pro střední školy o ochraně přírody a dobrovolnictví „Brontosaurus do školy“.

#### Soutěže Hnutí Brontosaurus

Konala se soutěž Ekofór – na téma „vzduch“. Z prací proběhlo 37 výstav. Čtrnáctý ročník výtvarné soutěže Máme rádi přírodu zaujal tématem „Tak to ne přátelé“ a nabídl 3 větší výstavy.



### Střediska ekologické výchovy

I v roce 2008 u nás působila tři profesionální centra ekologické výchovy: Toulcův dvůr v Praze, SEVER v Horním Maršově a Cassiopea v Českých Budějovicích. Činnost se tradičně zaměřovala především na školní environmentální výchovu a vzdělávání, akce pro veřejnost a vzdělávání pedagogů.

- Prostřednictvím Ekostanu jsme oslovili přes 10 000 návštěvníků veřejných akcí.
- Uspořádali jsme 173 akcí pro veřejnost – Dnů Země, Jarmarků, výstav, apod. Přišlo na ně přes 30 000 lidí.
- Do Ekofóru přišlo přes 600 kreslených vtipů, do Máme rádi přírodu na 2 500 prací.
- Ekocentra realizovala 1 540 výukových programů pro celkem 27 905 dětí.

### ZÁŽITKOVÁ VÝCHOVA A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Třetí z nosných témat naší činnosti. Nedílná součást většiny dobrovolnických akcí, ale také mnohé specializované prožitkové programy.

#### Prožitkové víkendovky

Tyto víkendové akce pro děti nebo mládež jsou zaměřené na netradiční sporty, vodácké akce, expedice, cyklistické putování, pobytové tematické akce, lanovíkendy, atd.

### Letní tábory a prožitkové tábory

Jde o tradiční stanové i příměstské tábory často se zaměřující na ekovýchové aktivity, dále o tábory vodácké a putovní, tábory pro rodiče s dětmi či letní akce orientující se na zážitkovou pedagogiku.

#### Volnočasové aktivity pro děti

Jedná se o tradiční oddílové schůzky, jednodenní výpravy pro děti, soutěže pro děti a rodiče s dětmi a akce pro veřejnost (Dny dětí apod.).

#### Pravidelná činnost s dětmi

Oddílové a družinové schůzky, schůzky kroužků a klubů apod. s celoroční činností.

#### Kluby

Otevřené kluby pro mládež s přednáškami, tvořivými aktivitami, simulačními hrami, čajovny apod. Probíhají, jak na dobrovolnických centrech tak při základních člancích.

- V roce 2008 se konalo 94 víkendových nepracovních akcí s celkem 1 500 účastníky.
- Jednodenních akcí pro děti a mládež proběhlo 63 s celkem 4 743 účastníky.
- Proběhlo 503 schůzek Brdo s celkem 4 192 dětmi a 244 klubů s celkem 2 412 návštěvníky.
- Dále se konalo 98 přednášek a seminářů s 1 854 účastníky.

### VZDĚLÁVÁNÍ ORGANIZÁTORŮ

Program vzdělávání zajišťuje přípravu organizátorů, školení základních článků i dobrovolníků. Organizátorům nabízí webové stránky, specializované kurzy, zajištění akreditací i nastavení pravidel vzdělávacího systému.

#### Organizátorské kurzy

V roce 2008 proběhly dva cykly večerních kurzů (Brno, Praha), druhý ročník cyklu víkendových kurzů Paratus a letní kurz Cestičky, který kombinuje rozvoj osobnosti vedoucích dětských oddílů s jejich odbornou přípravou i přímou praxí s dětmi.

#### Nástavbové a další kurzy

Šlo o kurzy pro rozšíření kvalifikace organizátorů v zážitkové pedagogice, kurz eko-tvořivých aktivit, kurz pro vedení základních článků, školení pro hospodáře a další.

- V roce 2008 jsme udělili 24 kvalifikací organizátor Hnutí Brontosaurus, 37 Hlavní vedoucích dětských táborů a 43 Pracovníků s dětmi a mládeží v oblasti volného času.
- Hnutí Brontosaurus je držitelem oprávnění realizovat tyto kurzy dle kritérií MŠMT.
- Celkem v roce 2008 proběhlo na 50 nejrůznějších vzdělávacích akcí.